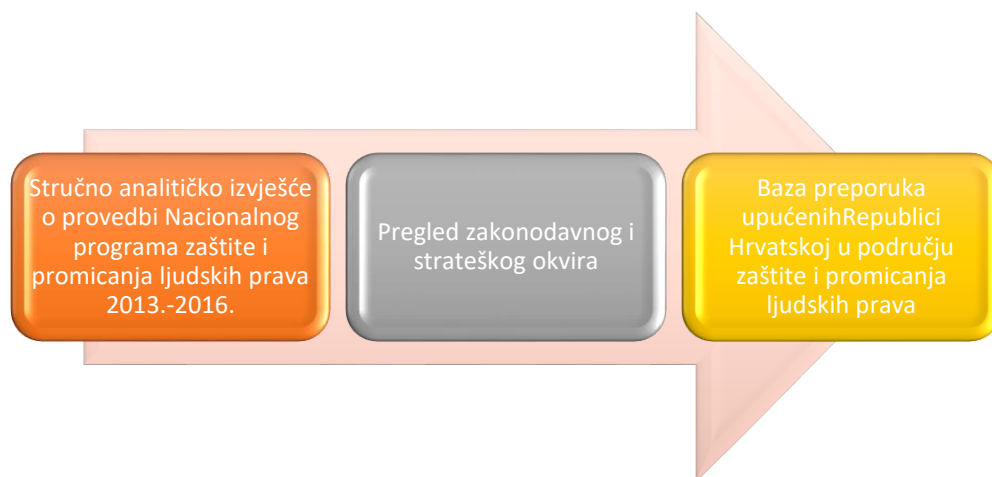

1.12.2020.

Opis analitičkih podloga za izradu Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027.

Analitičke podloge za izradu Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Sama izrada Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine (nadalje: Nacionalni plan) odvijala se kroz četiri etape.

U prvoj etapi, usmjerenoj razradi koncepta i definiranju prioritetnih područja strateškog dokumenta osnovana je Radna skupina za vrednovanje provedbe Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine zadužena za izradu [Stručnog analitičkog izvješća o provedbi Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine](#) (nadalje: Stručno analitičko izvješće).

Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine (nadalje: Nacionalni program) Vlada Republike Hrvatske usvojila je 25. travnja 2013. čime je obvezala nadležna tijela da sukladno zadanim rokovima provedu 226 mjera za 118 ciljeva. Riječ je o drugom po redu nacionalnom strateškom dokumentu iz područja zaštite, promicanja i poštivanja ljudskih prava koji je predstavio mjere usmjerene na 30 prioritetnih područja uključujući i posebno osjetljive skupine građana. Analiza provedbe ovog strateškog dokumenta poslužila je kao jedna od osnova za razradu koncepta Nacionalnog plana zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Stručnim analitičkim izvješćem obuhvaćeno je četverogodišnje razdoblje provedbe Nacionalnog programa, odnosno pregled učinjenog po mjerama, prateći područja u kojima su postignuti posebni pomaci kao i ona u kojima je potrebno pojačati napore u daljnjoj provedbi mjera.

U zaključku Stručnog analitičkog izvješća istaknuto je kako su se, u svim prioritetnim područjima djelovanja Nacionalnog programa, provodile planirane mjere, a dio mjera se i dalje kontinuirano provodi, što značajno pridonosi unaprjeđenju sustava promicanja, poštivanja i zaštite ljudskih prava. Stoga Stručno analitičko izvješće, izrađeno 2019. godine, sadrži i prikaz dostignuća nakon 2016. godine, a koja su dijelom i rezultat provedbe Nacionalnog programa.

Cjelokupno Stručno analitičko izvješće dostupno je na mrežnim stranicama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, putem poveznice: <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Stru%C4%8Dno%20analiti%C4%8Dko%20i>

[zvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20Nacionalnog%20programa%20za%20C5%A1tite%20i%20promicanja%20ljudskih%20prava%202013.-2016..pdf](#)

Druga pripremna faza sastojala se od izrade pregleda važećeg zakonodavnog i strateškog okvira te izrade baze preporuka upućenih Republici Hrvatskoj, a koje proizlaze iz nacionalnih i međunarodnih mehanizama zaštite ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije. Republika Hrvatska ratificirala je velik broj međunarodnih ugovora o ljudskim pravima na globalnoj i europskoj razini. Osim što su dio hrvatskog pravnog poretka pa u njega unose visoke standarde zaštite ljudskih prava, određeni međunarodni instrumenti posebice su značajni jer prema njima postoji obveza države izvještavati ugovorna tijela koja prate njihovu primjenu. Vijeće Europe pak djeluje na području razvoja i promicanja ljudskih prava u okviru Odbora ministara, ali i ekspertnih tijela te postoje i nezavisna tijela sastavljena od stručnjaka okupljenih u Odborima kao što su Europska komisija protiv rasizma i nesnošljivosti (ECRI), Savjetodavni odbor za Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina i Odbor za prevenciju mučenja (CPT), a važna je i pozicija Povjerenika za ljudska prava. Pregled zakonodavnog i strateškog okvira dostupan je na mrežnim stranicama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Treća pripremna faza sastojala se od izrade baze preporuka. Analizirane su posljednje dostupne preporuke Republici Hrvatskoj, zaključno s 2019. godinom, upućene kroz međunarodne i nacionalne mehanizme zaštite ljudskih prava i suzbijanje diskriminacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini iznesene u sljedećim dokumentima:

- Izvješće Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti o Hrvatskoj (peti ciklus praćenja)
- Izvješće o provedbi nacionalnih strategija integracije Roma za 2019. (opće preporuke)
- Izvješće Pučke pravobraniteljice za 2018. godinu,
- Izvješće Pučke pravobraniteljice za 2019. godinu
- Među-izvješće o preporukama Vijeća za ljudska prava prema mehanizmu Univerzalnog periodičkog pregleda (UPR)
- Nacionalno izvješće podneseno u skladu s točkom 5. Dodatka Rezoluciji Vijeća za ljudska prava 16/21, siječanj 2020.
- Treće nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Univerzalnog pregledu stanja ljudskih prava
- Preporuke iz Izvješća Ureda visokog povjerenika za ljudska prava – OHCHR-a (A/HRC/26/22) – 2017. godine
- Prikaz preporuka pravobraniteljice za osobe s invaliditetom iz Godišnjeg izvješća o radu za 2018. godinu
- Izvješće o radu Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom za 2018. godinu
- Prikaz stanja ljudskih prava u područjima iz nadležnosti Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova – izvadci iz sažetka Izvješća o radu za 2018. godinu
- Procjena provedbe Okvira Europske unije za nacionalne strategije integracije Roma i Preporuke Vijeća o djelotvornim mjerama integracije Roma u državama članicama – 2016. (hitni prioriteti za sve države članice)
- Stručno analitičko izvješće o provedbi Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine
- Posebni izvjestitelj UN-a o pravu svih osoba na uživanje najviših standarda tjelesnog i mentalnog zdravlja – preliminarna opažanja tijekom posjeta Hrvatskoj od 28. studenoga do 6. prosinca 2016.
- Zaključni komentar Odbora za ukidanje rasne diskriminacije o VI., VII. i VIII. periodičnom izvješću Republike Hrvatske

- Zaključni komentar Odbora za uklanjanje svih oblika diskriminacije nad ženama iz 2015. godine Zaključni komentari Odbora protiv mučenja iz 2014. godine
- Zaključni komentari Odbora za prava djece iz 2014. godine
- Zaključni komentari Odbora za prava osoba s invaliditetom iz 2015. godine
- Zaključni komentari Odbora za ljudska prava Ujedinjenih naroda iz 2015. godine
- Izvješće Posebne izvjestiteljice za adekvatno stanovanje nakon posjeta Hrvatskoj

Spomenuta baza preporuka upućenih Republici Hrvatskoj primijenjena je kao podloga za prepoznavanje područja intervencije na koje je potrebno usmjeriti provedbene mjere pratećih akcijskih planova.

Svi prikupljeni podaci bitni su da bi se stvorila cjelovita slika o dosadašnjim politikama zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije, o njihovu doseg i strukturi, a kao kontekst u kojem se donosi nova obuhvatna politika koja uključuje i ciljeve vezane uz zaštitu i promicanja ljudskih prava i one koji se odnose na zaštitu od diskriminacije i ostvarivanje jednakosti.

Nacionalni plan zaštite i promicanja ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine po svojoj strukturi predstavlja odmak od načina na koji su sastavljeni prijašnji strateški dokumenti. Posebni ciljevi Nacionalnog plana prate klasičnu podjelu ljudskih prava na generacije, pa se stoga predviđaju ciljevi vezani uz ostvarivanje prve (politička i građanska), druge (socijalna i kulturna) i treće generacije prava (kolektivna prava i prava solidarnosti). Osim toga, temeljem analitičkih podloga i preporuka formulirani su ciljevi usmjereni na suzbijanje diskriminacije kao i oni koji se odnose na teme značajne za osnaživanje cjelokupnog sustava zaštite ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije (poput razvoja civilnog društva i unaprjeđenja sustava praćenja i vrednovanja politika).